

ชื่อวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังเป็นพืชพลังงานทดแทนแก่เกษตรกร

อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี

ผู้วิจัย นายธนพัฒน์ น้อยเพ็ง **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสังข์

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร (2) สภาพการผลิตและการตลาดมันสำปะหลังของเกษตรกร (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตมันสำปะหลังเป็นพืชพลังงานทดแทน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 81 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด ผลการวิจัย พบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 44.86 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา เป็นลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.02 คน แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.33 2) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 20.68 ไร่ เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 8.46 ปี พันธุ์มันสำปะหลังที่ใช้ คือพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ดินที่ใช้ปลูกเป็นดินร่วนปนทราย การเตรียมดินของเกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยคอกเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน ปลูกโดยวิธีปักตรง ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ในอัตราเฉลี่ย 44.14 กิโลกรัม/ไร่ อายุการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังเฉลี่ย 12 เดือน ได้ผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ย 3,771.60 กิโลกรัม ขายผลผลิตในรูปแบบมันสดให้กับโรงงานแปรงมันเมื่อเห็นว่าราคาสูงจึงตัดสินใจขาย และส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามันสำปะหลังสามารถนำไปผลิตเป็นพลังงานทดแทนได้ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกมันสำปะหลัง พบว่า เกษตรกรมีปัญหาระยะความรู้ในการผลิตพืชพลังงาน ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ท่อนพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงหายาก แหล่งรับซื้อผลผลิตไม่แน่นอน ขาดการรวมกลุ่มในการผลิต และน้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง ดังนั้น เพื่อให้การผลิตมันสำปะหลังเป็นพืชพลังงานทดแทนประสบผลสำเร็จควรมีการส่งเสริม การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการผลิตมันสำปะหลังเป็นพืชพลังงานอย่างจริงจังให้กับเกษตรกร ซึ่งนำไปสู่การเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับเกษตรกร

คำสำคัญ การผลิตมันสำปะหลัง พืชพลังงานทดแทน จังหวัดอุดรธานี

Thesis title: Extension of Cassava Production for Energy Source to Farmers in Tron District, Uttaradit Province

Researcher: Mr. Tanapat Noypeng; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Dr. Jinda Khlibtong, Associate Professor, (2) Dr. Sunan Seesang, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of the research were to study (1) some aspects of economic and social status of farmers in Tron District, Uttaradit Province, (2) cassava production and marketing, and (3) problems and suggestions on cassava production for energy.

The samples of this study were 81 farmers in Tron District, Uttaradit Province. The data were collected from the samples and analyzed by using computer program. The statistics were percentage, mean, standard deviation, maximum and minimum values.

The findings of this study were as follows: 1) Most of the farmers were male and average age was 44.86 years; They were educated at primary level; They were a customer of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives; The average number of member of family was 4.02 persons; The average number of the member of family who worked in the plantation was 2.33 persons. 2) The average area for cassava plantation was 20.68 rai; The average duration of experience in planting cassava was 8.46 years; The cassava variety used in plantation was "Kasetsart 50"; The soil type used to plant cassava was sandy loam soil; In the soil preparation stage, they spread the soil with manure to fertilize it; Young cassava stalks were directly planted into the soil; The formula of chemical fertilizer used for the soil was 15-15-15, with average rate 44.14 kg./rai; The average age ready for harvesting was 12 months; The average cassava production was 3,771.60 kg; The fresh cassava roots would be sold to cassava factories, if they were at a high price; And most of the farmers did not know that cassava could be converted to be energies. 3) For the problems and suggestions on cassava production, it was found that the farmers had problems on lack of knowledge of alternative energy crop production; The cassava price was uncertain; The cassava varieties which gave high production were hard to find; The market places were uncertain; They had lacked corporation for cassava production, and the fuel was expensive. Thus, in order to make the cassava production for energy been carried out well, there should have been active extension, and training courses in cassava production for energy for the farmers which would lead to strengthen the economic status and should have good life.

Keywords: Cassava production, Alternative energy crop, Uttaradit Province